

II

(Forberedende retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

411. PLENARFORSAMLING DEN 15.-16. SEPTEMBER 2004

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Handlingsplan: Den europæiske dagsorden for iværksætterkultur«

KOM(2004) 70 endelig

(2005/C 74/01)

Kommissionen besluttede den 11. februar 2004 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede **Ben Butters** til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 14. juli 2004.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 411. plenarforsamling den 15.-16. september 2004, mødet den 15. september, følgende udtalelse med 150 stemmer for, 1 imod og 6 hverken for eller imod:

1. Baggrund

1.1 I konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon i 2000 og det europæiske charter for små virksomheder fremhævedes betydningen af iværksætteraktiviteter for bæredygtig udvikling i Europa samt behovet for at skabe et politisk miljø, der var fremmende for iværksætterkultur.

1.2 Formanden for Kommissionen, **Romano Prodi**, bebudede efterfølgende på Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona i 2002, at Kommissionen ville fremlægge en grøn bog om iværksætterkultur inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003. Kommissionen offentliggjorde grønbogen i januar 2003, hvilket førte til en omfattende og åben høring af de berørte parter de efterfølgende måneder. Kommissionen blev på forårsmødet i 2003 opfordret til at fremlægge en handlingsplan for iværksætterkultur på forårsmødet i 2004.

1.3 EØSU's udtalelse om grønbogen blev vedtaget på plenarforsamlingen i september 2003 ⁽¹⁾.

1.4 Kommissionen vedtog derpå sin handlingsplan med den europæiske dagsorden for iværksætterkultur i februar 2004 ⁽²⁾.

2. Formålet med udtalelsen

2.1 Som det var tilfældet med EØSU's forudgående udtalelse om grønbogen om iværksætterkultur i Europa er formålet med denne udtalelse at bidrage til forståelsen og stimuleringen af iværksætterkulturen, hvilket er en løbende proces. Dette vil ske gennem en række generelle bemærkninger og en mere dybtgående analyse af handlingsplanen. EØSU vil dernæst fremsætte en række konstruktive forslag til, hvordan handlingsplanen kan udmøntes i realistiske og konkrete tiltag, som vil komme nuværende og fremtidige generationer af europæiske iværksættere til gavn.

3. Generelle bemærkninger til handlingsplanen: imødekommer den det tilsigtede mål om opstilling af et »sæt strategiske rammer for fremme af iværksætterkulturen«?

3.1 I grønbogen om iværksætterkultur i Europa blev der givet udtryk for en klar anerkendelse af de problemer og omfanget af de udfordringer, der knytter sig til styrkelsen af iværksætterkultur i EU. EØSU bifaldt dette i sin udtalelse og roste Kommissionen for grønbogen og den derpå følgende åbne og omfattende høringsproces.

⁽¹⁾ EUT C 10 af 14.1.2004.

⁽²⁾ KOM(2004) 70 endelig, s. 4.

3.2 Handlingsplanen bygger videre på grønbogen og undersøger nærmere, hvilke typer udfordringer EU står over for på iværksætterområdet. Handlingsplanens mål er med rette ambitiøse, men ledsaget af uklare målsætninger. Samlet set virker dokumentet vagt og konservativt. Handlingsplanen rummer ikke meget af den kreativitet, der refereres til i grønbogen og den offentlige høring, og holder sig ofte til at anføre eksisterende initiativer i stedet. Der foreslås få gennemførelsesmekanismer, anvises ingen konkret fordeling af ansvar for gennemførelse og fastlægges ingen overvågnings- og evalueringprocedurer.

3.3 En af de vigtige konklusioner, der blev draget under udarbejdelsen af grønbogen og den efterfølgende høring, var, at en lang række politikområder indvirker på iværksætterne, hvorfor der kræves en horisontal tilgang til at tackle de pågældende udfordringer. Intet i Kommissionens meddelelse giver de berørte parter anledning til at tro, at handlingsplanen har modtaget andet end symbolsk støtte fra Kommissionens tjenestegrene, bortset fra GD for Erhvervs politik og medlemsstaternes administrationer. Uden reel støtte vil handlingsplanen have begrænset effekt.

3.4 Kommissionen modtog 250 svar på høringen. Kommissionen skal roses for at have sikret gennemsigtighed ved at offentliggøre alle de indsendte bidrag på sin webside. Ikke desto mindre indeholder handlingsplanen yderst få konkrete henvisninger til de indsendte kommentarer, og det står uklart for læseren, hvordan høringssvarene er blevet analyseret og inddraget. I betragtning af høringens omfang og den interesse, der udvistes i hele EU, ville det være beklageligt, hvis svarene ikke blev gennemgået nøje. I det omfang de er medtaget, bør det fremgå tydeligt at handlingsplanen.

3.5 Kommissionen burde i handlingsplanen have taget højde for SMV'ernes vidt forskellige karakteristika og indset, at denne mangfoldighed forudsætter målrettede frem for generelle tiltag. Bl.a. Kommissionens nylige meddelelse om »fremme af andelselskaber i Europa«⁽¹⁾ anerkender vigtigheden af at fremme andelselskaber i Europa. En tilsvarende henvisning til den specifikke rolle, som virksomheder inden for den sociale økonomi spiller, burde være medtaget i handlingsplanen⁽²⁾. Derudover er der betydelig forskel mellem selvstændige iværksætteres og registrerede selskabers behov⁽³⁾. Handlingsplanen burde tage behørigt hensyn til sådanne særlige virksomhedsformer og erkende nødvendigheden af en målrettet politisk tilgang til virksomheder med særlige behov og karakteristika såsom innovative nye virksomheder eller etablerede virksomheder, der beskæftiger sig med mere konventionelle aktiviteter.

3.6 EØSU finder det også vigtigt at fremme iværksætterånden i den offentlige sektor. Det er forståeligt, at handlingsplanen fokuserer på iværksættervirksomhed i form af etablering, drift og udvikling af en virksomhed, men der bør også

lægges vægt på behovet for at stimulere iværksætterholdningen i den offentlige forvaltning.

3.7 Struktur

3.7.1 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg henstillede i sin udtalelse om grønbogen, »at handlingsplanen deler sit indhold op i to særskilte områder:

— fremme af iværksætterkultur: Dette tiltag skal have til formål at udvikle en iværksætterkultur, at »genskabe« og forbedre iværksætteres ry blandt potentielle iværksættere, i skole-, universitets- og familiemiljøet, inden for offentlige og private tjenester, især i pengeinstitut kredse og i EU's og medlemsstaternes forvaltninger;

— tilvejebringelse af et egnet klima for iværksættervirksomhed: Dette skal tage sigte på at fastlægge et praktisk gennemførligt handlingsprogram med henblik på at fremme iværksættervirksomhed som svar på de ti spørgsmål i grønbogen.«⁽⁴⁾

3.7.2 EØSU tilslutter sig generelt de fem strategiske politikområder, men er bekymret over, at der ikke er skitseret konkrete foranstaltninger inden for de enkelte områder. Derudover er EØSU af den opfattelse, at ovennævnte tostrengede tilgang ville have været mere kohærent end den noget vilkårlige inddeling i fem strategiske politikområder. Disse fem politikområder stemmer ikke umiddelbart overens og synes at overlape hinanden. De omfatter fire store udfordringer og ét specifikt punkt (lette finansieringsmulighederne).

3.7.3 For at sikre sammenhæng vil de særlige bemærkninger til handlingsplanen, som følger i næste afsnit, ikke desto mindre være inddelt i de samme fem områder.

3.7.4 Kommissionens meddelelse lægger efter EØSU's mening op til en bred dagsorden. Det næste skridt bør være at udvikle specifikke foranstaltninger og politikker, overvågnings- og kontrolmekanismer såvel som indekstal og data, der kan fremme iværksætterkultur.

4. Særlige bemærkninger til de fem strategiske prioriterede indsatsområder

4.1 EØSU tager en række konkrete prioriteringer under hver enkelt af de fem strategiske prioriterede indsatsområder til efterretning.

4.1.1 Fremme af iværksættertankegang

4.1.1.1 Dette bør være et langsigtet mål, som involverer adskillige organer på flere forskellige niveauer. GD for Erhvervs politik har brug for støtte fra GD for Uddannelse og Kultur såvel som nationale og subnationale agenturer, der bidrager til udformning og gennemførelse af uddannelsespolitikken.

⁽¹⁾ KOM(2004) 18.

⁽²⁾ For yderligere oplysninger om betydningen af virksomheder inden for den sociale økonomi se EØSU's udtalelse 242/2000 (Olsson) og 528/2004 (Fusco & Glorieux).

⁽³⁾ EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 5.4 og 6.12.

⁽⁴⁾ EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 2.2.2.

4.1.1.2 Som påpeget i grønbogen er der mange årsager til, at folk bliver iværksættere, bl.a. økonomisk vinding, uafhængighed og jobtilfredsstillelse. Uanset hvad årsagen er, er det **vigtigt, at potentielle og eksisterende iværksættere er bevidste om det sociale ansvar, der følger med at drive virksomhed.**

4.1.1.3 EØSU bifalder handlingsplanens henstillinger vedrørende unge, men gør samtidig opmærksom på **befolkningens aldring i Europa.** Det ville være under al kritik ikke at skabe et miljø, der giver ældre, som har muligheden for det (kvalifikationer, ledelsesevner, kapital osv.), en chance til at etablere og drive en virksomhed.

4.1.1.4 EØSU bifalder ligeledes, at der i handlingsplanen lægges vægt på at tilfredsstille de specifikke krav, som kvindelige iværksættere stiller. Kvinder, der ønsker at starte og videreudvikle en virksomhed, står over for særlige praktiske, økonomiske og kulturelle udfordringer, der varierer betydeligt mellem de enkelte medlemsstater. De officielle myndigheder vil bedre kunne forstå og tackle disse udfordringer ved at inddrage både succesrige kvindelige iværksættere og kvindelige iværksættere, hvis iværksætterprojekt er slået fejl, i beslutningsprocessen.

4.1.1.5 Der har i flere medlemsstater længe været tradition for iværksætterprogrammer i skolen. Der er ingen grund til at genopfinde hjulet, og handlingsplanen bør være baseret på analyse, erfaringsudveksling og tilskyndelse til anvendelse af god praksis. Kommissionen koordinerede i 1990'erne adskillige værdifulde BEST-projekter på dette område. Resultaterne og henstillingerne har vist sig at være guld værd i udformningen af politiske foranstaltninger inden for rammerne af handlingsplanen.

4.1.1.6 **Mekanismer til fremme af yderligere inddragelse af erhvervsorganisationer i skoleprojekter** bør indbygges i Kommissionens nye flerårige program for SMV'er for 2006-2010.

4.1.1.7 At fremme iværksætterkultur i Europa er dog ikke blot et spørgsmål om at uddanne fremtidige iværksættere. Handlingsplanen vil falde på stengrund, hvis EU ikke samtidig fremmer et gunstigt miljø for potentielle iværksættere. Dette forudsætter en **bevidstgørelse af langt flere aktører** i erhvervslivet – den offentlige og den private sektor og samfundet som helhed – så de forstår og bakker op om iværksætterinitiativerne. Ansatte i den offentlige sektor, der stræber efter at udføre deres opgaver effektivt, såvel som virksomhedsdrivende bør således være drevet af iværksætterånden.

4.1.1.8 Man bør efter EØSU's mening gennem politiske foranstaltninger stræbe efter at **afdramatisere iværksættervirksomhed** ved at begrænse de formodede og faktiske hindringer mellem iværksætter og resten af samfundet. Nutidens arbejdsmønstre gør det muligt for folk at afprøve forskel-

lige måder at indgå i erhvervslivet på og for at gå fra at være lønmodtager til selvstændig eller arbejdsgiver og tilbage igen uden større problemer. Iværksætterkultur bør derfor betragtes af langt flere som enten en langsigtet eller kortsigtet mulighed. Dette vil have den fordel, at det ud over at tilskynde folk til at betragte selvstændig virksomhed som et positivt alternativ også vil fremme en positiv holdning til iværksættere blandt en lang række relevante interessenter. Ved udviklingen af et sådant miljø er det vigtigt, at de bureaukratiske procedurer for registrering og framelding af en virksomhed minimeres. Dette er særlig vigtigt i flere af de nye medlemsstater, hvor omklassificering fra selvstændig til lønmodtager opfattes som forbundet med unødigt administrativt besvær, og vejen til registrering er belagt med bureaukratiske hindringer.

4.1.1.9 Myndighederne og andre interessenter bør samtidig sikre, at der ikke hermed åbnes op for misbrug. Det er vigtigt at finde en balance, hvorved ansatte – eller arbejdsløse – ikke lokkes eller tvinges til at blive selvstændige mod deres overbevisning, og hvor mindre samvittighedsfulde arbejdsgivere ikke kan svigte deres ansvar over for de ansatte (¹).

4.1.2 Flere skal tilskyndes til at blive iværksættere

4.1.2.1 Handlingsplanen behandler det centrale emne om en **retfærdig balance mellem risiko og belønning** tilfredsstillende.

4.1.2.2 EØSU ser frem til Kommissionens kommende meddelelse om **overdragelse af virksomheder.** Meddelelsen forventes at tage udgangspunkt i den værdifulde BEST-rapport fra maj 2002 og forfølge målet om at øge bevidstheden blandt tjenestemænd fra medlemsstaterne såvel som i finanssektoren om, hvad der præcist står på spil på dette afgørende politikområde. Der skal findes en løsning på adskillige konkrete problemer for at lette adgangen til virksomhedsoverdragelser og sikre de bedste muligheder for at undgå, at virksomheder lukker. Navnlig skattesystem, arveafgift, arvelovgivning og selskabsret er alle med til at modvirke overdragelsen af virksomheder og bør derfor tages op til revision.

4.1.2.3 Det understreges i handlingsplanen med rette, at det, at en virksomhed én gang er **slået fejl**, ofte er en afgørende hindring for øget iværksættervirksomhed. Dette kan delvis undgås gennem vellykkede strategier, der skal fremme samfundets forståelse for iværksætterkultur. Der bør dog fokuseres mere på holdningen i penge- og finansieringsinstitutter, som bør være mere fleksible i deres behandling af iværksættere, der har måttet lukke deres virksomhed. EØSU anbefaler, at Kommissionen stiller materiale til rådighed for penge- og finansinstitutterne, der beviser, at iværksættere med tidligere (vellykkede eller mislykkede) erfaringer har størst chance for at klare sig i nye projekter.

(¹) EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 5.3.

4.1.2.4 Det er i den forbindelse vigtigt at sikre, at »ærlige« konkurer på den ene side får mulighed for at starte op igen, mens ulovlig praksis forbydes. Konkursretten bør således være mindre kritisk og mere gennemsigtig.

4.1.2.5 EØSU efterlyser fortsat en uddybning af de planlagte specifikke foranstaltninger, men bifalder dog, at det i handlingsplanen forudses, at Kommissionen og medlemsstaterne arbejder videre med de **sociale sikringsordninger for iværksættere**.

4.1.3 *Gearing af iværksætterne til vækst og forbedret konkurrenceevne*

4.1.3.1 Undersøgelser viser, at der er behov for uddannelse og støttetjenester for selvstændige, navnlig inden for marketing. Der er desuden sket betydelige fremskridt inden for overførsel af viden til SMV'er gennem arbejdsformidlinger og styrkede forbindelser mellem forskningsinstitutter og SMV-samfundet. Vejledningsordninger, hvor nye virksomheder/iværksættere kan lære fra de erfarne kolleger, bør udbygges og understøttes yderligere

4.1.4 *Forbedring af finansieringsmulighederne*

4.1.4.1 EØSU bifalder forslaget om at ansøre medlemsstaterne til at udveksle eksempler på god praksis og udarbejde en handlingsplan om elektroniske udbud.

4.1.4.2 Udvalget anbefaler dog en mere **helhedspræget strategi** for finansiering, der er med til at:

- **skærpe selvstændiges forretningssans**, så de forstår, hvad der kræves for at opnå finansiering af vækst. Denne opgave kan varetages af godkendte erhvervsfremmenetværk;
- **gøre penge- og finansieringsinstitutterne bevidste om virksomhedernes behov** for finansiering og støtte med henblik på vækst. Dette forudsætter en større forståelse for iværksætterkultur i finanssektoren;
- **give mindre virksomheder adgang til offentlige kontrakter**. Dette er den mest direkte mulighed, som den offentlige sektor har for at gribe ind på efterspørgselsiden. EØSU udpegede i sin udtalelse om grønbogen en lang række hindringer, som begrænser små virksomheders adgang til offentlige kontrakter⁽¹⁾, mens offentligt ansatte støder på administrative hindringer. De potentielle fordele, som begge parter såvel som økonomien ville kunne høste, giver imidlertid tilstrækkelig grund til, at der sættes yderligere ind på dette område. USA er et godt eksempel i den forbindelse, idet forbundsstater og -organer her stiler efter at overlade 23 % af de offentlige indkøbsaftaler til små virksomheder;
- **forenkle og reducere procedurerne for overholdelse af skattelovgivningen**. Selv om der i handlingsplanen

fremføres nogle interessante idéer, er spørgsmålet endnu ikke tilstrækkeligt gennemtænkt. EØSU er bevidst om, at gennemførelsen af konkrete foranstaltninger på dette punkt hører under det nationale og, i mange tilfælde, det regionale, ja sågar lokale ansvarsområde. EØSU gentager sit krav om **skattemæssige incitamenter til geninvestering af overskud**⁽²⁾, som ikke nævnes i handlingsplanen.

4.1.5 *Tilvejebringelse af et sæt lovgivningsmæssige og administrative rammer, som er mere SMV-venlige*

4.1.5.1 EØSU fremhævede i sin udtalelse om grønbogen, at de politiske muligheder for at støtte mindre virksomheder burde »indarbejdes horisontalt i alle relevante politiske områder (beskæftigelse, beskatning, miljø, uddannelse osv.) og vertikalt på alle politiske planer«⁽³⁾. Trods den ganske lovende pakke »Bedre lovgivning« fra juni 2002 har flere af Kommissionens tjenestegrene fortsat ikke evalueret konsekvenserne af de forskellige lovforslag for SMV'er, eller andre berørte parter for den sags skyld, tilstrækkeligt. **EØSU tilslutter sig af den grund de seneste krav om en næstformand for Kommissionen, som skal have et mere direkte ansvar for overvågning af lovgivningsreformen.**

4.1.5.2 Der er mere generelt fortsat en betydelig mulighed for at **forbedre procedurerne for konsekvensanalyse af EU-lovgivning**, ikke blot i Kommissionen, men også i Europa-Parlamentet og Rådet.

4.1.5.3 EØSU beklager, at der ikke længere lægges vægt på princippet om at »**tænke småt først**« (»think small first«), ifølge hvilket enhver bestemmelse eller lovgivning skal udformes under hensyntagen til små virksomheders særlige kendetegn og behov. Det er særlig vigtigt, at virkningerne af al ny og eksisterende lovgivning på erhvervslivet vurderes, med særlig fokus på små virksomheder og mikrovirksomheder. Hvis princippet efterleves i alle led i EU's beslutningsproces, vil der være tale om institutionernes største enkeltbidrag til større iværksættervirksomhed.

4.1.5.4 Den nylige tiltrædelse af 10 nye medlemsstater har forøget antallet af SMV'er betydeligt. Mange af de nye SMV'er har imidlertid svært ved at leve op til kravene i den eksisterende EU-lovgivning og kan næppe beskæftige sig med overvågning af eventuelle nye lovforslag. Kommissionen er derfor nødt til at støtte sig til en række isolerede initiativer og derigennem gøre en aktiv indsats for at høre SMV'erne. Hvad endnu vigtigere er: Kommissionen er også nødt til at vise, at den lægger vægt på den feedback, den får, hvis man skal undgå en fremmedgørelse og en kulturkløft mellem EU-institutioner og -politikker på den ene side og små virksomheder på den anden.

⁽¹⁾ EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 6.10.1 og 6.10.2.

⁽²⁾ EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 6.11.1.

⁽³⁾ EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 6.2.1.

4.1.5.5 EØSU understreger vigtigheden af en effektiv dialog mellem Kommissionen og SMV-repræsentanter. Det bør indgå som en naturlig del i alle Kommissionens høringsprocedurer, at SMV'erne høres gennem deres repræsentative organisationer. For at gøre dette lettere og sikre, at alle Kommissionens tjenestegrene har fingeren på pulsen i SMV-samfundet, foreslår EØSU, at der med udgangspunkt i SMV-repræsentantens rolle **udnævnes en kommissær med ansvar for SMV'er i den nye Kommission**. En af dennes centrale opgaver bør være at overvåge Kommissionens anvendelse af princippet om at »tænke småt først«.

4.1.5.6 Der bør finde en tilsvarende dialog sted med arbejdsmarkedets parter, der beskæftiger sig med mange spørgsmål af afgørende betydning for fremtidige og eksisterende iværksættere. EØSU henstiller, at den sociale dialog tages op til revision – navnlig på EU-plan, men i enkelte tilfælde også på nationalt plan – så det kan afgøres, hvordan der formelt kan sikres en mere proportionel inddragelse af det stadig større og mere forskelligartede SMV-samfund.

4.1.5.7 EØSU bifalder udviklingen af et redskab, hvormed støtte, som kun i ringe omfang vil indvirke på konkurrencen, kan udpeges, og tænker i den forbindelse særlig på statsstøttere. Det er f.eks. vigtigt, at statsstøtte ikke hindrer små virksomheder i at udtænke og gennemføre nye måder at lukke eventuelle finansieringsgab på.

5. Henstillinger til maksimering af handlingsplanens positive effekt

5.1 EØSU efterlyser følgende proceduremæssige specifikationer og/eller forbedringer:

5.1.1 **Sammenhængende erhvervspolitiske fremgangsmåder:** Kommissionens GD for Erhvervspolitik bør tydeligvis spille en central rolle i overvågningen af udviklingen. Handlingsplanen berører alle områder inden for Kommissionens erhvervspolitik, og dette bør som anbefalet i EØSU's udtalelse om grønbogen⁽¹⁾ fremgå af de enkelte politiske initiativer, som tages i generaldirektoratet. Især det flerårige program for SMV'er (2006-2010) bør afstemmes efter handlingsplanen for en iværksætterkultur og tilsvarende være et middel, hvormed en række af handlingsplanens prioriteringer kan imødekommes.

5.1.2 **Evaluerings:** trods en række nylige forbedringer har erhvervslivet ikke været tilfreds med den metode, der er anvendt til at vurdere det europæiske charter for små virksomheder. Metoden giver på nuværende tidspunkt offentlige tjenestemænd på såvel EU- som nationalt plan mulighed for at fungere som både »dommer og jury«. Det er vigtigt, at repræsentanter for erhvervslivet i højere grad inddrages i evalueringen af handlingsplanen.

5.1.3 Der bør tilvejebringes **et sæt rammer for fremtidige efterfølgende evalueringer** for at muliggøre løbende forbedringer. Kommissionen, medlemsstaterne og anerkendte repræsentanter for de europæiske og nationale erhvervsliv bør inddrages.

5.1.4 **Hensigtsmæssige indikatorer for måling af resultater er et afgørende redskab til at opstille og kortlægge mål for øget iværksætterkultur.** Dette blev anbefalet i EØSU's tidligere udtalelse⁽²⁾ og understreget i Rådets (konkurrenceevne) konklusioner af 20. februar. Sådanne oplysninger vil også muliggøre komparative undersøgelser af de enkelte medlemsstaters politikker og iværksætterklime.

5.1.5 **Klart fastlagte tidsrammer:** konklusionerne af Rådet (konkurrenceevne) afholdt den 20. februar henstiller til Kommissionen at opstille en mere ambitiøs tidsplan. Af hensyn til effektiviteten bør tidsplanen indeholde en række klare mål. EØSU har erfaret, at Kommissionen siden offentliggørelsen af handlingsplanen har opstillet mere præcise mål og tidsplaner for specifikke foranstaltninger i en række arbejdsblade. Ud fra samme tankegang som i forbindelse med høringen opfordrer EØSU Kommissionen til at gøre opmærksom på disse arbejdsblade og gøre dem tilgængelige for interesserede parter.

5.1.6 **Overvågning af udviklingen og uddelegering af ansvar:** Kommissionen hverken kan eller bør gennemføre mange af de påkrævede foranstaltninger, men bør i stedet nøje overvåge fremskridtene med gennemførelsen af handlingsplanen. Der er derfor vigtigt, at ansvaret for gennemførelse af de forskellige foranstaltninger samtidig uddelegeres til det relevante myndighedsniveau, og at alle berørte parter gøres bekendt med og tilslutter sig tidsplanen. Dette forudsætter en samordnet inddragelse af de forskellige aktører, og EØSU anbefaler følgende initiativer for at sikre deres opbakning i det videre arbejde.

5.1.7 For at øge Kommissionens engagement i overvågningsprocessen **bør der nedsættes en form for overvågningsudvalg for handlingsplanen** inden for den nye kommissionsstruktur efter november 2004. Udvalget ville skulle bestå af repræsentanter for alle de generaldirektorater, der fremsætter lovforslag med henblik på erhvervslivet, såvel som de generaldirektorater, der skal føre tilsyn med gennemførelsen af EU-programmer, der ligger til grund for handlingsplanen.

5.1.8 Nedsættelsen af en **arbejdsgruppe bestående af tjenestemænd fra medlemsstaterne** vil øge deres engagement i overvågningsprocessen. Arbejdsgruppen bør mødes regelmæssigt for at drøfte specifikke aspekter af handlingsplanens henstillinger, gøre status over processen og indkredse problemer.

(1) EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 4.3.

(2) EUT C 10 af 14.1.2004, punkt 8.4, sidste punktum.

5.1.9 Det er af altafgørende betydning, at erhvervslivet inddrages nøje i gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af handlingsplanen. Der skal hermed forstås erhvervslivet i sin bredeste betydning, hvilket indbefatter virksomheder i alle former og størrelser og rækker lige fra selvstændige til multinationale selskaber og fra andelsselskaber til aktieselskaber. Hvis der ikke opnås et sådant bredt samarbejde, risikerer erhvervslivet at blive koblet af den løbende proces, hvilket i sidste ende vil begrænse handlingsplanens effekt. EØSU anbefaler derfor en **systematisk høring af erhvervslivet under hele processen** gennem anerkendte repræsentanter på EU-plan og i medlemsstaterne.

5.1.10 Som reaktionerne på grønbogen illustrerede, er der et betydeligt antal aktører ud over SMV'erne, der interesserer sig for iværksætterkultur. Eksempelvis erkender fagforeninger generelt, at erhvervspolitik er en vigtig faktor. **Alle parter, der måtte være interesserede, bør have mulighed for at bidrage til gennemførelsen af handlingsplanen.**

5.1.11 Generelt opfordrer EØSU Kommissionen til at bestræbe sig på at fastholde fokus på handlingsplanen blandt såvel politiske beslutningstagere som i EU som helhed. **Løbende pr-aktiviteter og bevidstgørelseskampagner**, der

er knyttet til specifikke målsætninger i den overordnede handlingsplan, vil bidrage til at bevare flere aktørers dynamik og engagement, hvilket er forudsætningen for, at dette yderst vigtige initiativ lykkes.

6. Konklusion

6.1 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg bifalder Kommissionens handlingsplan og roser på ny GD for Erhvervspolitik for dets indsats, siden arbejdet blev indledt i begyndelsen af 2002. EØSU erkender, at mange af de påkrævede foranstaltninger skal træffes af politiske beslutningstagere uden for GD for Erhvervspolitik.

6.2 Handlingsplanen er blot starten på en løbende, langsigtet proces. Denne proces vil kun lykkes, hvis den horisontalt griber ind i en lang række politiske områder og vertikalt inddrager beslutningstagere på alle politiske niveauer. Handlingsplanen og andre dermed forbundne initiativer, som Kommissionen måtte fremlægge, bør udløse en positiv reaktion hos disse beslutningstagere. EØSU slår derfor særlig til lyd for, at andre af Kommissionens generaldirektorater såvel som medlemsstaternes myndigheder går ind og spiller en aktiv rolle.

Bruxelles, den 15. september 2004

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg